

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet tot:

- a. wijziging van de Invaliditeitswet, de Ziektewet, de Zee-ongevallenwet 1919, de wet van 21 December 1950, *Stb.* K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit en de Werkloosheidswet (Verhoging loongrenzen);
- b. wijziging van de Noodwet Ouderdomsvoorziening (Verhoging van uitkeringsbedragen en inkomensgrenzen);
- c. tijdelijke verhoging van ongevalsuitkeringen;
- d. wijziging van de wet van 3 Februari 1954, *Stb.* 60, tot tijdelijke verhoging van renten ingevolge de Invaliditeitswet en van de op die renten verleende toeslagen (Verhoging renten en toeslagen);
- e. wijziging van de Kinderbijslagwet (Verhoging kinderbijslagen);
- f. wijziging van de Kinderbijslagwet voor invaliditeits-, ouderdoms- en wezenrentetrekkingen (Verhoging kinderbijslagen);
- g. wijziging van de Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen (Verhoging kinderbijslagen).

De overweging van deze wetsontwerpen in de afdelingen der Kamer heeft geleid tot de volgende opmerkingen.

Ettelijke leden betreurden, dat de Tweede Kamer — wegens de afdoening van de Rijksbegroting 1955 in tijdnood verkerende — bij de openbare beraadslaging over de onderwerpelijke voorstellen de uiterste beperktheid in acht had moeten nemen. Dientengevolge zagen deze leden zich genoopt, bij de behandeling van die voorstellen meer uitvoerigheid te betrachten dan zij anders zouden hebben gedaan, en meer in details te treden.

Andere leden uitten hun waardering voor de grote speed, waarmede het gemeen overleg tussen Regering en Tweede Kamer in casu was gepleegd. De wetsontwerpen werden ingediend bij Koninklijke Boodschap van 23 November 1954; het Voorlopig Verslag van de Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer verscheen op 13 December 1954 en werd reeds de 17de d.a.v. beantwoord. Het Eindverslag dagtekent van 20 December 1954, en op 22 December d.a.v. werden de wetsontwerpen aangenomen.

Enige leden waren van mening, dat de Regering bij de opstelling van deze ontwerpen van wet van een onjuist uitgangspunt was uitgegaan. De nieuwe loonronde van 6 pct. is namelijk toegestaan in verband met de toegenomen welvaart, m.a.w.: zij houdt geen verband met een verder gaande daling van de waarde van de munt. Treedt waardedaling van de munt in, dan ligt het optrekken van de loongrenzen in de onderscheiden sociale wetten, alsmede het verhogen van de uitkeringen, in de rede. Indien echter, hetzij door algemene loonronden, hetzij door incidentele loonsverhogingen, de ar-

beiders in een meer welvarende positie komen te verkeren, is het overschrijden van een bestaande loongrens niet anders dan het bereiken van het punt, waarop de wetgever voor speciale voorzieningen ten behoeve van de gegadigden óf geen termen meer vindt óf een gewijzigde voorziening aanwezig acht. Het is dus, naar de mening van de hier aan het woord zijnde leden, minder juist, de laatste algemene loonronde aan te grijpen om de bestaande loongrenzen van de uitkeringen verhoudingsgewijs te verhogen. Deze leden hadden ook bezwaar tegen de redenering, welke de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid op de eerste bladzijde (rechter kolom) der Memorie van Toelichting bij het onder a genoemde wetsontwerp vastknoopt aan de loonsverhoging van Januari ll., en die aanleiding was om de loongrens tot f 5300 te verhogen. Die loonsverhoging zou, achteraf beschouwd, gemiddeld ongeveer 9 pct. hebben bedragen. En dan betoogt de bewindsman verder, dat de loongrens, destijds slechts met 5 pct. verhoogd, nu eerst met 4 pct. en dan nog eens met 6 pct. zou moeten worden verhoogd. Zo komt de Minister dan op het bedrag van f 5850. In „De Katholieke Werkgever” van 4 December ll. is echter — naar de mening van de leden, hier aan het woord, te recht — de onjuistheid van dat betoog aangetoond. Immers, ook hier had de 4 pct.-verbetering in de toestand der arbeiders van geen invloed moeten zijn op de loongrenzen. Er bestaat dus, volgens die leden, generlei grond om de loongrens boven f 5300 te verhogen. En aangezien de waarde van de gulden sedert het begin van het jaar nauwelijks is gedaald, achtten zij ook de motieven, door de Minister voor verhoging van de bijlagen aangevoerd, niet klemmend.

Vermits de hier aan het woord zijnde leden derhalve in plaats van een loongrens ten bedrage van f 5850, gelijk de bewindsman bepleit, handhaving wensden van het bedrag van f 5300, hadden zij er bezwaar tegen, de loongrens op f 6000 te stellen.

In de boven aangehaalde Memorie van Toelichting worden t.a.p. enkele opmerkingen gemaakt, welke bijval bij hen hadden gevonden. Zo stelt de Minister, dat er, indien de huurverhoging medio 1955 tot een geringe correctie van de lonen aanleiding zou geven, geen reden bestaat om de f 6000 opnieuw te verhogen, en dat in de toekomst niet iedere loonsverhoging gepaard dient te gaan met het optrekken van de loongrens voor de sociale verzekering. Pas wanneer er een belangrijke marge zou zijn overschreden, zou daarvoor aanleiding aanwezig zijn.

De hier aan het woord zijnde leden brachten hetgeen zij in het vorenstaande hadden betoogd, in verband met de mededeling der Regering in de Memorie van Toelichting bij het vierde wetsontwerp (onder d), dat de Overheid niet „ad infinitum” kan doorgaan met het op zich nemen van lasten, welke voortvloeiën uit de aanpassing van invaliditeits- en andere renten aan gewijzigde omstandigheden.

Het standpunt, door hem uiteengezet moet, aldus deze leden, leiden tot de conclusie, dat de Regering de aanpassing van de renten, in bedoeld wetsontwerp neergelegd, met een volkomen sluitende argumentatie had kunnen nalaten. Naar

aanleiding hiervan achtten zij voorts de vraag gewettigd, wat moet worden verstaan onder het voor rekening van de „verzekering” brengen van de voren vermelde lasten. In de praktijk blijkt dit de werkgever te zijn. De leden, hier aan het woord, vestigden met het oog hierop nog de aandacht op een tweetal aspecten. Het eerste is, dat een wijziging van de Invaliditeitswet een zeer aanzienlijke verhoging van lasten ten gevolge zal hebben, omdat de daarop steunende uitkeringen volstrekt onvoldoende zijn. Het tweede is, dat bij de onderwerpelijke herziening wel zeer in het bijzonder moet worden gedacht aan de belasting van kleine ambachtslieden, winkelbedrijven en particulieren met huispersoneel. Voor deze groepen nu zijn de sociale lasten thans reeds vrijwel ondraaglijk.

Hetgeen de Regering op blz. 5 (linker kolom) der Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer betoogt over de vereveningsheffing betekent, zo vervolgden de hier aan het woord zijnde leden, dat voor de lasten, welke die heffing medebrengt, kennelijk al een definitieve bestemming is gevonden. Derhalve zou zij kunnen worden opgeheven. Dit brengt echter mede, dat de nieuwe sociale voorzieningen als een nieuwe last op het bedrijfsleven dienen te worden beschouwd.

Met bijzondere aandacht hadden de hier aan het woord zijnde leden kennis genomen van de mededelingen der Regering omtrent de wensen van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, inzonderheid van de punten 1 en 5. (Vgl. Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer, blz. 2.) Het bescheid der Regering ter zake achtten zij wel bevredigend. Wel moest hun de opmerking van het hart, dat de Regering ten onrechte de stijging van lonen en van de kosten van levensonderhoud in haar antwoord op het eerste punt van die wensen over één kam scheert.

Wat de verzekerden met grote inkomens betreft, die wegens een gering loon in dienstbetrekking verplicht zijn verzekerd, dient huns inziens een oplossing te worden gevonden, omdat thans tal van personen volkomen ten onrechte van de verzekering voor minder draagkrachtigen profiteren.

Vele leden spraken de wens uit, dat degenen, die steun genieten van instellingen voor maatschappelijke zorg in de verplichte verzekering zouden worden ondergebracht.

Andere leden sloten zich hierbij aan.

Verscheidene leden betuigden gaarne hun instemming met de onderwerpelijke voorstellen en verklaarden, grote waardering te hebben voor de wijze, waarop die voorstellen van regeringswege in de onderscheidene Memories van Toelichting waren gemotiveerd.

Aldus vastgesteld, de 5de Januari 1955.

NIJKAMP

REGOUT

DE VOS VAN STEENWIJK

OOSTERHUIS.